

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre. 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.

Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**

Felolós szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A néppárt kudarcza.

A néppárt azon igyekezete, hogy Magyarországon kulturharcot idézzen elő, Széll Kálmán miniszterelnöknek az appropriacionális vita alkalmával mondott nagyhatású beszédje által a megérdemelt visszautasításban részesült.

A miniszterelnök beszédének hatása a parlamentre rendkívül conciliáns volt s általános meglepedést keltett. E beszédből megtanulhatja a néppárt, hogy a kedélyek felizgatása által kulturharcot Magyarországon előidézni többé nem lehet; megtanulhatja, hogy a vallás kérdését elintéző törvényeket megtámadni a siker reményével többé nem lehet s végre megtanulhatja azt is, hogy a protestáns és a katolikus érdekek kiélesítése s egymással ellentétbe helyezése többé nem idézi elő sem a parlamentben, sem azonkívül a kiszámított hatást s hogy ha a néppárt arra számított, hogy a miniszterelnök egyik vagy másik felekezet exelusiv álláspontjára helyezkedik s belédobja szavának súlyát a kulturviták mérlegébe, úgy keservesen csalódott.

Ime egy eklatans példa arra, hogy Széll Kálmán politikája nem

az a minden érdeket kielégíteni kívánó s mindenütt transactiót kereső kaucuk politika, melylyel nyilt és titkos ellenségei vádolják, hogy bár lépten-nyomon találkozzunk kísérletekkel, melyek az igazság, a jog és a törvény utjáról szeretnék ezt a politikát leteríteni, ez oly szilárd alapokon áll, hogy azt mesterségesen szított ellentétekkel megingatni nem lehet.

A néppárt szelleme tehát újra kísért s életet akar lehelni a közép-kor mumiáiba s azokat élő organismusokként akarja feltüntetni. És e kísérletet kicsinyelnünk nem kell, bár abba a hibába sem kell esnünk, hogy annak tulságos fontosságot tulajdonítsunk. Vagyis számolnunk kell ezekkel a velleitásokkal s ellenállást kell velük szemben kifejtelnünk.

Hidnak nevezi magát ez a szellem, mely kivezet a jelen zavarai-ból s a nemzeti békét idézi elő. Viszont mi konkolynak nevezzük, mely politikai életünk vetésébe hullott s ha korán ki nem irtjuk, elnyomja a fejlődő növényzetet s aratásunk eredményét kockáztatja, vagy legalább csökkenti.

Vigyázzunk azért a néppárt akceiójára s ne engedjük, hogy

azok a hamis jelszavak, melyeket ez a párt használ, a magyar nép egészséges gondolkozását megtéveszték. Ha sokszor halljuk ugyanazt, végre is megszokjuk s nem tartjuk szükségesnek, hogy mindannyiszor ellene mondjunk sophismáinak. Pedig itt minden alkalommal s minden téren hangsúlyoznunk kell, hogy a néppárti törekvések álarca alatt a politikai s lelkiismereti szabadság ellenségei rejtőznek.

A miniszterelnök férfias bátorsággal reámutatott arra, hogy mi képezi a néppárt törekvéseinek alapját s kimutatta, hogy egy párt, melynek főcélja az egyházpolitikai törvények reviziója, jogosultsággal nem bír. És hogy a ki az egyházpolitikai küzdelem lezajlása után szerencsésen helyreállott egyetértést és békét a vallásfelekezetek között megbontani akarja azzal, hogy azt a küzdelmet újból akarja kezdeni, az tátongó és veszélyes ürt és örvényt nyit meg a nemzet haladásának útja előtt. Az egyházpolitikai alkotásokat, kimondotta a miniszterelnök, érinteni nem enged, mert azokat a jogegyenlőség, a lelkiismereti szabadság s a magyar egységes nemzeti állam leg-erősebb biztosítékainak tartja s a

TÁRCZA

Sirášia.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
Írta: Szini Péter.

Régi híres könyvben buvárkodtam, melyet még akkor adott nyomdafesték alá egy boldogult elődünk, mikor az irói kaszt-rendszer az ismeretlenség sötét rejtekében tartózkodott.

Foliáns alaku nagy könyv, bőrszerű vastag levelekkel s oly kötésben, melyet századok örül foga nem tud elemészteni.

Kíváncsi érdeklődéssel lapozgattam az elavult könyv összemállott lapjait s egy helyen igen érdekes adatra bukkantam.

A könyv érdekes problémát vet fel és magyaráz meg e lapon, melyet még ezideig sehol sem olvashatott a jelenleg élő nemzedék.

Miképen tudta legyőzni Nagy Sándor, a macedonok nagy vezére, az óriási sereggel rendelkező Dárius perzsa királyt?

A világtörténelem úgy magyarázza ki e témát, hogy a macedonok vizen és szárazon vitéz nép volt, melynek lövő- és zúzókézüleke előtt ellenség meg nem állhatott. Ámde ugyanezt elmondhatja a perzsákról is, melynek királya Dárius, egyike volt azon kor legjobb vitézeinek.

Akármit beszél a világtörténelem, Dárius király óriási seregét a macedon nők tették tönkre.

A macedon nők mindenike egy-egy amazon volt, de a testi erő mellett keblem és báj egyesült náluk. Volt szemük tekinte-

tében. ajkuk mosolyában valami eligéző, elkábitó. A szerelmet mindaddig nem ismerték, míg férjhez nem kerültek, de akkor aztán szerették is a kiválasztottat tüzzel, hévvel. Halál fia volt az a férj, ki nejét megesalni tudta. Maga a forrón szeretett nő mártotta gyilkát elhidegült szívébe s temette el a földbe megsiratatlanul.

A macedon nő otthon a kötelességtudás, munkaszeretet példányképe volt. Ő dolgozott a férj helyett, ő emelte vállán a háztartás gondját s mindent elkövetett, hogy férjének minél nyugalmasabb otthont alapítson.

Ha pedig háborúról volt szó; ha a kis nemzet országfoglaló útjára indult, a macedon nő együtt küzdött férjével a véres harcokban. Oly biztos kézzel dobta a gerelyt, dárdát s egyéb ölőeszközt az ellenség felé, mint harcban edzett férje s jaj volt annak, ki a feleség mellől a férjet lenyilazta. Dühöd furiává változott ilyenkor a szende feleség s nem nyugodott, míg férje gyilkosát — még a sereg közepéből is — dárdája élére nem vette.

Mikor a nagy hódító megindult Dárius perzsa király ellen csekély számú macedonjaival, a sereg felét megtermett, életerős amazonok képezték, kik férfimódra ülték meg a sivó pusztá vad paripáját s kezelték a nyilat oly biztonsággal, hogy minden nyíl elröppentése egy-egy ellenség szívet tüzdelté át.

Beláthatlan sereg volt az, melylyel Dárius a már hírnévre emelkedett Nagy Sándor kisdéd csapatát fogadta. Óriási nyíl-erdő, melynek nincs vége hossza. A mace-

don sereg áttörhetlen phaloxot látott maga előtt. Vértszomjazó perzsa hadat, mely mint a fészkből kiszurkált darázs, a bosszu hatványozott szomjával várt reá.

A nagy világhódító hős meghökkent egy pillanatra. Sasróptü tekintetével egyszerre áttekintette a helyzetet. Áttörni ezt a kolosszális falat képtelenség, gyáván visszateretni pedig nyomorult meghunyászkodás volna.

Borzasztó ötlete támadt.

Behivatta sátorába a százéves máguszt, ki idők óta szemlélője a macedon-nép vitézségének.

— Isten titkainak kutatója, tanácsolj! Megmérkőzhetünk-e Dárius király seregével?

— Térj vissza!... A keselyű vijjog, a halálmadar feletted röpked!

— Vissza?... Soha!... Inkább halál, mint rabszolgaság, vagy lealázás. Mondd titkok kutatója, ismered-e azt a növényt, melynek levét, ha vízbe facsarják, pestisessé lesz.

— Uram, ne feledd, hogy embert dögvésszel elpusztítani szörnyű vétek. A fegyver, melyet más ellen készítesz, ellened fordulhat.

— Hiábavaló beszéd! Akaratom megdönthetetlen. Nagy Sándor győzni akar és győzni is fog. Mondd, ismered-e azt a növényt?

— Igen, uram!... Óhajtasod parancs nekem s azonnal kezdedben lesz.

A mágusz elhagyta a sátort s mig ő a rejtélyes növény után kutatott, a nagy hó-

haladás és a liberális politika leg-szebb vívmányainak tekinti.

Az emberi lélek ősjogát semmiféle politikai phrázis nem rabolhatja el tőlünk s a vallásfelekezeti egyenlőség s egyenlő elbánás Magyarország politikájának legbecsebb kincsét képezi. A nemzet szétagolása felekezeti vagy más érdekek szerint, egyenlő értelmű lenne az állam meggyengítésével s az a nemzetet romlásba vezetné.

A Széll Kálmán politikája nagy súlyt helyez a vallásosságra és az erkölcsiségre, de felekezeti érdekeknek az államot kiszolgáltatni nem hajlandó. Allam és társadalom nem állhatnak fenn vallásos és erkölcsi érzés nélkül, de vallásfelekezeti kategóriák szerint kormányozni valamely államot, annyit jelent, mint azt a viszály és gyűlölködés áldozatául engedni.

Diadal volt a miniszterelnök beszéde a klerikalizmus felett s ezt azáltal érte el, mert fényes argumentálással kimutatta, hogy az egyházpolitikai alkotások egyedüli biztosítékául szolgálnak a nemzet békés jövődjének hazánk társadalmi és politikai egyensúlyának.

És valljuk meg, hogy a miniszterelnök ezen nyilatkozatára szükség volt. A kormány politikáját sok oldalról támadták meg épen azon szempontból, hogy a klerikalizmus támadásaival szemben kellő eréllyel fellépni nem akart. Most teljes világításba van helyezve a kormányelnök magatartása a liberalizmus ellen bárhonnan intézett támadásokkal szemben.

Részünkről folyvást hangsúlyoztuk, hogy a kormány liberális iránya minden ellenkező velleitá-

sokkal szemben mindenkor határozott kifejezést nyert s kételyünk egy percze sem volt azon kérdés tekintetében, hogy a Széll Kálmán liberális politikája a megrendíthetelen elvi álláspont magaslatán áll. Mégis jólesett nekünk az az őszinte megnyilatkozása a parlament bizalmának, melylyel a miniszterelnök beszéde fogadtatott. Ez a bizalom, ez a lelkes ováció újabb bizonyossága annak, hogy a magyar parlament az igazi liberalizmus incarnációját képezi és hogy a magyar parlamentben a klerikalizmus uralma jutni soha sem lesz képes.

A költségvetés a főrendiházban. A főrendiház pénzügyi bizottsága tegnap d. e. 11 órakor Samassa József egri érsek elnöklété mellett tárgyalás alá vette az 1900-iki költségvetést. Az ülésen megjelentek Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Hegedüs Sándor, Darányi Ignác miniszterek. A költségvetést báró Harkányi előadása alapján néhány, a kormány részéről adott felvilágosítás után a részletes tárgyalás alapjául elfogadták. A költségvetés a főrendiház plénumában — mint már jelentettük — április hó 20-ika körül kerül tárgyalásra.

A jótékony nőegylet árvaháza.

Debreczen, április 5.

A debreczeni jótékony nőegylet nagy áldozatokkal tartja fenn árvaházát. Áldásos munkájában jólesőleg támogatja Debreczen sz. kir. város társadalmát, mely gyöngéd szeretettel karolta fel azon nemeslelkű urasszonyok törekvését, kik az árváknak ott-hont adtak a péterfia-utcai árvaházban.

A kedvezőtlen pénzügyi helyzet azonban nem engedte, hogy nagyobb számú árva nyerjen elhelyezést az intézetben. Most azonban mozgalom indult meg a nőegylet körében azon czélból, hogy minél több árva talál-

jon védelmet az árvaházban. A nőegylet koronás aranyéremkeresztes elnöke ez irányban a nőegylet vasárnap délután tartott választmányi ülésében meg is tette a kezdeményező lépést, bemutatóva azon módokat, melyeknek segítségével ezen nemes eszme megvalósítható.

A választmány egyhangú lelkesedéssel vette elnökének életrevaló indítványát s megbizta az elnökséget a részletek kidolgozásával. Az erre vonatkozó munkálatokon serényen dolgoznak és az egész javaslatot bemutatják a jótékony nőegylet május havában tartandó közgyűlésén.

Nagy nehézségek az árvaház benépesítése eszméjének keresztülvitelénél nem merülnek fel. A helyiség úgy van építve, hogy az elégséges, sőt elég kényelmes nagyobb számú árvák elhelyezésére. Az árvák az árvaházban 14 éves korukig maradhatnak, mely idő alatt ott nemesek egészséges lakást és ételmelet kapnának, hanem oktatásban is részesülnének, megszerezhetnék a gazdasszonyi tudnivalókat és oly felügyelet alatt lennének, hogy az okos szeretet nem keltene fel bennük olyan vágyakat, melyeket nem vált be a jövő soha sem.

Vagyis az árvák a bevégzett tizenegyedik életévükben a szükséges és az életben kenyeretadó ismeretekkel lépnek az életbe, hol uri házaknál könnyen kaphatnának elhelyezést, vagy varrással kereshetnék élelmüket.

A mai türethetetlen eselédviszonyok közepett mindnyájan örömmel fogadnánk házunkba az árvaház védőszárnyai alatt felnövelt szerény igényekhez szoktatott leányokat, míg ők nyugodtan várhatnak be egy-egy jó helyen azt az időt, midőn egy-egy becsületes és szorgalmas fiatal ember nőül venné őket.

Az árvaházi gondos nevelés szorgalomra, az erény szeretetére, becsületre tanítja az árvákat. Szeretetteljes nevelési rendszerrel a legelhanyagoltabb gyermekből is lehet

ditó legkedvesebb vezérét, Artifedest hívatta sátrába.

— Dicsőség nevednek, uram! — köszöntötte a vezér arcra borulva a sátor barátságos szőnyegén.

— Vezérem! Győzelmünk sorsa a te kezébe van letéve. A perzsa király seregével nyílt csatában meg nem mérkőzhetünk. Érezfal ez, melyet áttörni képtelen a mi karunk. Szégyenteljes futás, gyalázatos veszteség vár reánk. Reánk, kik eddig elől lobogtattuk a győzelem zászlaját s meghajlott előtte a félvilág.

Artifedes szóltalanul nézett urára, kinek arca kigyuladt s szemei vörösés fényben ragyogtak.

— Szólj, vezérem! Akarod-e, hogy az eddig győzhetetlen macedon-nép gyáván meghátráljon a pubasághoz szokott perzsa nép előtt?... Akarod-e, hogy eddig szerzett dicsőségünket Dárius lovainak patkói taposásák a sárba?

— Parancsolj velem, dicső fejedelem! Követlek győzelembe, vagy halálba, de ellenség előtt gyáván meghunyászkodni soha nem fogok.

— Halld tehát tervemet. Nekem okvetlenül le kell győznöm a perzsákat, mert különben eddig szerzett hírnevem és dicsőségem porba hull. Nagy Sándor csak Nagy Sándor lehet és semmi más. A félistenek közé feljutott halandó csak dicsőségmámorban élhet meg. Nekem győznöm kell bármi áron, mert vereségem örök gyalázzattal szennyezné be nevémet. Bármi áron győznöm kell, érted-e?

— A te dicsőséged az én életem, bukásod az én halálom! — felelt földig hajolva a vezér.

Nagy Sándor, a hatalmas hódító, gyors léptekkel méregette végig sátora hosszát, majd megállt kedvelt vezére előtt.

— Artifedes! Szereted-e te a feleségedet? — szólította meg komor hangon.

— Az életem és ő egyforma kincs előtttem, uram!

— Ha le kellene róla mondanod, fájdalmasan esnék, ugy-e?

— Óh, dicső fejedelem! Inkább a halált választanám! Sirásia hü, engedelmes, bátor és szép, mint a kelő nap, mely aranysugárba szövi a mindenséget.

— És ha arról lenne szó, hogy a macedon fegyverek győzelme Sirásia életétől függene, mit eselekednél?

— Dicső fejedelem! Ha nőm élete árán kellene is megváltanom a győzelmet, habozás nélkül megtenném, mert mindennél drágább nekem a te dicsőséged.

Nagy Sándor kebléhez ölelte derék vezérét, majd sátora hátterébe vonta, hol hosszan beszélgetett vele.

A mágusz belépte szakította félbe beszélgetésüket. Jött az öreg jós lihegő mellel, nehéz, súlyos léptekkel, kezében tartva a növényt, melynek kifacsart nedve a pestist rejti magában.

Artifedes eltávozott s alig hogy a mágusz elkészítette a borzasztó italt, jött a szép Sirásia, a macedon nők gyöngye mosolygva, szemében a bátorság tűzével.

— Dicső fejedelem, mindent tudok! — mondá. — Férjemtől elbucsztam, más megsiratnivalóm nincsen. Add az italt és én megteszem kötelességemet.

Fenekig üritette a kehely borzalmas

tartalmát s még azon éjjel átszökött a persák táborába.

Az elpuhult, kéjvágyó persa sereg örömmel fogadta a gyönyörű szép macedon asszonyt. Sirásia nem fukarkodott a csókokkal, mert tudta, hogy minél többet csókol meg, annál jobban elterjed a perzsa seregben a döghalál.

Pár nap múlva a szép Sirásia szörnyű kínok között halt meg a perzsa tábor kellő közepén.

És ekkor egyszerre megkezdte irtó munkáját az öldöklő halál. Ezrével hullottak el a jó perzsa vitézek. A ragály borzasztó mértékben terjedt s egy hét alatt Dárius király hatszáz ezernyi seregéből a fele elhullott egyetlen nyíllövés nélkül.

A réműlet, iszony óriási mértékben tört ki. Hasztalan volt Dárius király szigorú rendelete, a megfélemlített sereg futott eszeveszeten a mirigy helyéről. A maroknyi macedon sereg ekkor tört reá s kaszabolta, öldökölte a futó ellenséget, mindaddig, míg csak Dárius királyt el nem fogta.

A győzelem így lett a macedonoké. A győztes Nagy Sándor megkegyelmezett Dárius király életének, csupán — az akkori kor szokása szerint — diadalszekere elé fogatta.

A szép Sirásia ott maradt temetetlenül Perzsia sárga homokkal hintett talaján kavargó madarak eledelül, míg a győzelemittas macedonok haladtak tovább diadalmat jelző utjokon.

Nem állított emléket neki senki, csupán a férje, Artifedes ejtett erette egy fájdalmas égető könyvet.

kötelességtudó, becsületes érzésű leányokat nevelni. Csak arra kell vigyázni, hogy ez a szeretet ne romboljon, hanem építsen. Ne keltsen a szerető nevelés az árvákban elérhetlen vágyakat. Magyarán szólva ne neveljünk kisasszonyokat, hanem munkás leányokat. S ha mégis egyik-másik árvában a veleszületett tehetségével kiválik a többi közül, azt képeztesse ki az árvaház tanítónőnek s ha pályáját elvégzi, befolyásával szerezzen helyet neki a megélhetésre. Ez azonban csak kivételes törekvés legyen s ne mint főczél lebegjen az árvaház vezetősége előtt.

Az árvaházi leánynövendékek tanulják meg a könnyebb és nehezebb munkát egyiránt. Tanuljanak olvasást, írást, a főbb számműveleteket, a közismereteket, továbbá mosást, vasalást, főzést, különböző kézimunkákat és a háztartás különféle tudnivalóit. A szegénynek a hit és a szorgalom a fenntartója, e két kincsessel nyugodtan mehet az életnek és mindenütt menhelyre talál.

Hogy azonban a kibővitendő, illetve benépesítendő árvaház nemes tervét megvalósíthassa, szüksége van kívülről jövő támogatásra is. Nagyon lendítene a debreczeni jótékony nőegylet által megpendített eszmén az, ha Debreczen szab. kir. város az esetleg gondozása alatt levő egész vagy félárvákat a jótékony nőegylet árvaházában helyezné el. A nőegylet ezt csekély fizetést, pl. egy-egy gyermekért fizetendő évi 60—80 frtért elvállalná. Ugyancsak a nőegylet a megye területén levő árvákat is felvállalná ily módon s azok a szegény gyermekek, kik teljesen árvák vagy az anyai szeretet melegét nem érzik, gondos ellátásban, nevelésben részesülnének az árvaházban.

Jó lelkek alapítványokat tettek a nőegyleti árvaház részére. Ezeknek kamatából első sorban oly árvákat nevelnék, kik rokonságban vannak az alapítványt tevőkkel, vagy olyanokat, kiket az alapítványt tevő családja ajánl. Egyszóval az alapítványok kamatai a nemes város által adandó árvanevelési segély és a nagyközönség szíve be tudná népesíteni az árvaházat úgy, mint azt rendeltetése kívánja és a jótékony nőegylet könyörülő, gondos szeretete mograjzolta főbb vonalaiban.

Ne hagyjuk ezen eszmét elaludni és támogassuk a debreczeni jótékony nőegyletet emberszerető nemes törekvésében. A nőegylet dicsősége lesz, ha elnökének és választmányának tervét a megvalósuláshoz juttatja. Ámde a nőegylet lemond a dicsőségről, előtte csak az a czél lebeg, hogy az emberiség elhagyatott, elhanyagolt gyermekeinek *otthon* nyújthasson. Nemes az eszme, szent a czél, legyen tehát az Ur áldása azokon, kik az árvák ügyét a szívével viselik.

Koncz Ákos.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenor” eredeti táviratai. —

A delegációk új elnöke.

Budapest, április 5. A delegációk elnöke Szilágyi Dezső lesz.

Az Union-bank pöre.

Bécs, április 4. Az Union-bank egy 30.300 forintos adótétel kirovása ellen panaszt adott be a közigazgatási törvényszékhez, a mely ezt a panaszt ma a tartományi pénzügyigazgatóság részéről felhozott okok-

ból elvetette. A pénzügyigazgatóság arra hivatkozott, hogy az ugynevezett I. részvény-csoport, a mely certifikátum-tulajdonosok külön alapja, 1886. óta nem tartozott az Union-bank vagyonához és hogyha az Union-bank az aktívák megállapításánál tőke-visszafizetés helyett üzleti veszteséget könyvelt el a mérlegbe, ez az eljárása az adó-alap meghatározásánál súlyllyal nem bír.

Elnökjelölés az Egyesült-Államokban.

New-York, április 4. Dewey tenger-nagy kijelentette, a New-York World egyik munkatársa előtt, hogy hajlandó föllépni elnökjelöltnek. A városi választások a déli államokban, különösen Nebraskában a republikánusok térfoglalásával végződtek.

Ujságíró-kongresszus.

Budapest, április 5. A párisi ujságíró-kongresszust maga Loubet elnök fogja vezetni.

Öngyilkos matróna.

Karánsebes, április 4. Revolverrel vett véget az életének Karánsebesen a mult este Tobák Pálné, szül. Bajomi Erzsébet hajlott koru matróna. Kevéssel nyolcz óra előtt lövést hallottak, s a midőn hozzá siettek, már halva volt. A golyó a szívért furta át. Az ősz asszony hetvenhárom esztendő volt s öngyilkosságának okát még csak nem is sejtik.

Beteg püspök.

Budapest, április 5. Zalka győri püspök influenzában veszedelmesen megbetegedett.

Templomrablók Kecskeméten.

Kecskemét, április 4. Kecskemétről jelenti tudósítónk, hogy ott az elmúlt éjjel ismeretlen egyének be akartak törni az izraeliták templomába. Fölmásztak az ablakához, az ablakot beverték, de mivel az ablak esőrömpölésére a szomszédok egyike figyelmes lett, elmenekültek. A szomszédok lármát csaptak, de ez nem térítette el szándékuktól a betörőket, mert később a barátok templomában tettek kísérletet. Ide szerencsésen be is hatoltak, két perselyt elvittek, de nem sokra mehettek vele, mert a perselyeket a mult szombaton kiürítették. Néhány fillért találtak a perselyekben s a templom mellett levő téren ezeket is eldobálták. A rendőrség a betörőket nyomozza.

Családi dráma.

Budapest, április 5. Faludi Károly vasuti altiszt a feleségét, öt éves és négy hónapos leányát, ez után magát meggyilkolta. *Mind-egyiknek a szájába lött.* Tettét nyomorusága miatt követte el.

A zágrábi Erzsébet-alap.

Zágráb, április 4. Az Erzsébet-alap központi bizottsága ma tartotta záróülését Khuen-Héderváry grófné elnöklete alatt és elhatározta, hogy a befolyt 160,000 koronával nyolcz ingyenes helyet alapít az októberben megnyíló zágrábi leány-internátusban. A nyolcz ingyenes helyet egy-egy szegény árvának juttatják a nyolcz horvát-szlavonországi vármegyéből. A megtakarítandó összegeket újabb ingyenes helyek alapítására fordítják. A bizottság lelkes szavakkal köszönte meg Khuen-Héderváry grófnénak fáradozását.

Halálozás.

Prága, április 4. Tonner Bmánuel iskolatanácsos, volt reichsrathi és tartománygyűlési képviselő, ma éjjel 70 éves korában hirtelen meghalt.

Merénylet a walesi herceg ellen.

Brüsszel, április 5. A walesi herceg Calaisból jött nejével s itt kiszálltak. A hercegné udvarhölgyével az étterembe ment, a herceg pedig titkárával a perronon beszélgetett, később bement az udvari vonatba. E pillanatban egy tizenhétéves fiatal ember felugrott a vonat léposójére, betörte az ablakot s kétszer egymásután belőtt. A lövésre óriási riadalom tört ki. A merénylő szökni akart, de egy vasuti tiszt utána rohant és elfogta. A főnök pedig a kupéba sietett, hogy megtudja, van-e valami baja a hercegnek. A herceg megnyugtatta, hogy semmi baj sincs. A tömeg zajosan éljenezte a herceget. Ezalatt a hercegné az étteremben, nem tudván a zaj okát, abba hagyta az ebédet és kijött. Mikor megtudta, hogy mi történt, magánkívül rohant a kupéba s meggyőződött, hogy férjének semmi baja nem történt.

A herceg mosolyogva kérdezte a főnöktől, hogy a merénylőt elfogták-e?

Brüsszel, április 5. A merénylő a kihallgatáskor bevallotta, hogy hollandus származású s a merényletet azért követte el, mert az angolok a búrokat háboruba kényszerítették. Mikor megtudta, hogy nem talált, azt mondta: „*Sajnálom, hogy nem sikerült, majd akad más, ki megbosszulja!*” A merénylő neve Mirhadenz és St-Gillesben lakik.

Brüsszel, április 5. Egy külvárosból a belga kormány sürgönyözött Viktóriának és Lipót királynak, aki most nincsen otthon.

Brüsszel, április 5. A merénylő neve, mint ujabbán kiderült, Sipidó. Foglalkozására nézve bádogoslegény. Az állomásfőnök előtt — állítólag — úgy nyilatkozott, hogy anarchista.

A dél-afrikai háboru.

London, április 4. A Reuter-ügynökségnek jelentik Bloemfonteinből 2-iki kelettel: Colleville hadosztálya French tábornok lovasságával visszaérkezett Bloemfonteinbe. Itt minden nyugodt. A vízművek elpusztítása nagy kellemetlenségeket fog okozni. A fürdővízzel takarékosabban kell majd bánni. Ivóvízből azonban elég nagy készlet van.

New-York, április 4. Dawis Webster belügyminiszteriumi titkár lemondó kérvényét elfogadták. Dawis úgy nyilatkozott a New-York Herald tudósítója előtt, hogy Pretóriát bevehetetlennek tartja és nem hiszi, hogy az angol csapatok átkelhetnének a várost körülvevő magaslatokon, a melyek tele vannak Krupp- és Creusot-ágyúkkal.

A burok újabb sikerei.

London, apr. 4. Vasárnap a burok az általuk elfoglalt magaslatokról a vízvezeték mögött az angol előőrsoket megtámadták, erre az angol gyalogság visszavonult és elfoglalta a Koorspruidtől nyugatra eső magaslatokat. Szürkületben a lovasság megérkezett, mire az angol gyalogság a Bushmanskopra vonult vissza. A lovasság hevesen tüzelt a burokra, de azok a tüzelést nem viszonozták. Hétfőn reggel úgy látszott, mintha a burok, a kik az előző nap még 9000-nek látszottak, csak 1800-an volnának. Lehet, hogy csak hátéri-

zetül szolgáltak, a mely a főcsapat visszavonulását fedezte, vagy pedig a burok megsztották haderejüket.

Ugy hirdik, hogy egy bur csapat dél felé vonul és hogy egy másik csapat kelet felől vonul a vasut felé. Az a várakozás tehát, hogy a vízvezetékek mentén nagyobb csata lesz, valószínűleg nem fog bekövetkezni. A burok mindama farmereket, kik az angoloknak meghódoltak, elfogták s mint foglyokat szállították Kronstadba.

Színház és irodalom.

A becsület. Sudermann kiváló társadalmi drámája, a „Becsület“ iránt nem nagy érdeklődést tanúsított a közönség. Félíg sem telt meg a ház, pedig az előadás nagyobb közönséget is megérdemelt volna. Komjáthy Robert szerepében aratott sikert, Szacsnyay Trost grófjával ismét beigazolta, hogy öntudatos művész, ki szerepét átérzi. Szathmáry, Fenyéri, Fáy Flóra, Csigaházy, Szabó Irma, Tanay hozzájárultak az előadás sikeréhez.

A Divat Ujság hetedik évének 7-ik száma a szokásos dus tartalommal megjelent. Rendkívül gazdagságu nyolczoldalas főlapján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyít a kétoldalas szabásmintaiv. Színes divatképe hónaponként a legremekőbb öltözékeket ábrázolja, míg kézimunkamellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunkamagyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorban, hogy az ma már számos leányiskola tanítólápjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztató kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jótanácsok töltik ki. A hónaponként kétszer megjelenő Divat Ujság nagyon olvasó. Postán való szállítással az április-juniusi negyedévre két korona husz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Gyermek-Divat, az anyák e kedves ujsága, hetedik évének 4-ik száma megjelent. Körülbelül 100 képpel tarkított nyolczoldalas főlapján hasznosan oktatja a szorgos anyákat arra, hogy az elhasznált, vagy a nagyok kinötte ruhát mikép kell a kicsinyek számára átalakítani vagy újat varrni. Könnyebbégére van ebben a minden számhoz mellékelt kétoldalas szabás-mintaiv. Ezenkívül az apróságokat is kellemesen szórakoztatja, a mennyiben játékszerek és apró tárgyak elkészítésére oktatja. A Gyermek Divat hónaponként megjelenő ujság. Előfizetési ára a lehető legolcsóbb: az április-juniusi negyedévre egy korona tíz fillér. postán küldve. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

A Patyolat. hetedik évének 4. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar ujság, mely kizárólagosan a fehérnemű-divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposággal, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal ellátott kétoldalas szabás-mintaiv segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő ujság. Előfizetési ára postán való küldéssel április-juniusi negyedévre egy korona tíz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Apró-szegek.

(Verekezés megrendelésre. — A primás adója. — Bölcs elintézni-vágyás. — Nincs tavasz. — Parasztlogika. — Szellemjárás nálunk.)

Az sem történik ám minden bokorban, hogy valaki megrendelésre csináljon verekedést. Megeselekedte ezt a virtust két unatkozó taligás.

Ott állottak egyik csárda előtt. Pénzük nem volt, hogy ellátták volna magukat a „szédítéssel.“

Megszólal egyik:

— Te András! Üssük el valamivel az unatkozást. Csináljunk egy kis parázs verekedést.

Rálett az András és rögtön kieresztett száján egy cikornyásan sallangozott titulát a másik felé.

Az sem hagyta magát. Hirtelenében vizszatromfolt egy sértő szóval.

Azután szépen összemertek, megagyabugyalták egymást, majd a közbelépő rendőrnek estek és azt is jól elverték.

Rögtön mind a két taligás a rendőrség börtönében virradt ki.

Egyik banda primását megidéztek a körületi kapitányság elé, mert hadmentességi adóját nem fizette be.

— Miért nem fizetsz? — kiáltott rá a kapitány. — Nem tudod, hogy az állam szigoruan beköveteli a hadmentességi adót!

— Hiszen tudom, könyörgöm, de úgy gondoltam, hogy hát ha egyszer jó kedve szottyannak az állam urnak és akkor aztán lemuzsikáltatja velem! — mentegetődzött a primás.

Persze! A jámbor valami mulatozó gavalérnak képzelte az államot.

Egy vidéki legény bepanaszolta a társát a bíróság előtt, hogy két fogát kiütötte.

— Mit követel a két fogért! — kérdezi a bírós.

— Száz forintot! — felel rá a legény.

— Az sok! — mondja a bírós.

— Sok? No hát akkor tessék megengedni, hogy én is kiüssöm az ő két fogát, akkor aztán quittek leszünk.

A bírós persze nem egyezett bele e radikális elintézésbe.

Hideg szellők fujdogálnak. Az emberek, — influenzások és nem influenzások, — aggódva kérdezik:

— Hol késik a kellemetes tavasz?

Mert ha az angoloknak volna reá szükségük, akkor hagyján, de hiszen nekik ugyis van elég melegük.

A nap süt ugyan, de sugára oly hideg, mint a haldokló végső bucsucsóka.

Ugyilátszik, az időjárás is az emberek szívéhez alkalmazza magát.

Hideg, közönyös, részvételen akar lenni.

Legjobbban megsínylik különben a szokatlan időjárást a füzfapoéta urak.

Teremtóm! Hány verselmény várja titkos rejtekhelyea az áhitott föltámadást?!

A mipepéresi legény hazament Debreczenből s szomorodott szívvél panaszkodta el az apjának:

— Hallja-e már, édesapám! Engem meg egy rendőr pofonvágott Debreczenben.

— No, hát te ezen busulsz? — rivalt rá az apja. — Akkor lenne okod busulni, ha te vágtad volna pofon a rendőrt!

Az apa logikáját az elkeseredett fiu is teljesen helyesnek találta.

A késes-utczában szellemjárásról beszélnek. Mondják, hogy egyik háztulajdonosnál kopogtat éjjelenként.

Szegény szellem! Azt hiszi, hogy még van e földön halandó, aki fölül az ilyenféle szellemes szellemeskedésnek.

Különben a szellemi foglalkozásból az Égi világozás szerezhet anyagot.

Vas Pöröly.

HIREK.

— A vizsgálóbíróság új vezetője. Szűcs Miklós dr. törvényszéki elnök a központi vizsgálóbíróság vezetésével — Szalay

József volt központi vizsgálóbíró előléptetése folytán — Hoffmann József kir. törvényszéki bírót bizta meg.

— **Gazdasági attasék.** A hivatalos lap mai száma teszi közzé a földmivelési és a kereskedelmi miniszter által kinevezett gazdasági attasék névsorát. A kinevezések a következők:

A földmivelésügyi m. kir. miniszter a tárczáját érdeklő kérdések tanulmányozása végett báró Malcomes Jeromos miniszteri tanácsosi címmel felruházott miniszteri osztálytanácsost Berlinbe, melléje segédül gróf Bánffy Miklós fizetés nélküli segédfogalmazót; György Endre volt országgyűlési képviselőt, a Magyar Tudományos Akadémia tagját stb., Londonba; Gaál Gyula földbirtokost, a somogy megyei gazdasági egyesület volt alelnökét, Bukarestbe és ifj. Paikert Alajost, a mezőgazdasági muzeum örét, Washingtonba szaktudósítói megbizatással kiküldte.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a tárczáját érdeklő kérdések tanulmányozása végett dr. Békésy Sándor m. kir. ipari főfelügyelőt Münchenbe, dr. Mantuano Rezső miniszteri segédtitkárt Bukarestbe, Bánki József államvasuti főmérnököt Berlinbe, dr. Szögyény György newyorki lakost New-Yorkba, Báliat Imre közgazdasági írók Konstantinápolyba és Pirnitzer Gyulát Odesszába szaktudósítói megbizatással kiküldte.

— **Ki építi a vasuti indóházat?** Hire járt, hogy a debreczeni vasuti felvételi állomást Rimanóczy nagyváradi építész építi. Ugy is volt ez. Az államvasutak igazgatósága, mint a legolcsóbb ajánlattevőnek, Rimanóczynak adta, de később kiderült, hogy számbeli tévedés miatt tünt ki csak, hogy Rimanóczy ajánlata a legolcsóbb.

A kereskedelmi miniszter a határozatot megsemmisítette s tegnapelőtt döntött e kérdésben. A vasuti felvételi állomás építésének munkálatait Tóth István helybeli előnyösen ismert építész kapta meg. Örvendünk, hogy debreczeni vállalkozó kapta meg a nagyszabásu építkezést. A munkálatokat legközelebb megkezdik.

— **Hangverseny-matiné.** A debreczeni Zenede — növendékeinek bemutatása végett — folyó 1900. évi április hó 8-án, vasárnap hangverseny-matinét rendez a következő műsorral:

1. Dvorak. 46. mű. Szlav táncok. Zongorán négy kézre. Előadják: Mayer Pálma (Zongora-tanszak közép tf. III. osztály) és Hirschfeld Eszti (Zongora-tanszak közép tf. V. o.) Tanár: Pavelkó Jolán. — 2. Ivanfy-Greizinger I. 81. mű. Örök szerelem: „Ha meghalok...“ „Földszögvegin egy kis lányak...“ „A malomban kukorica daraja...“ Éneklő Kacsó Gizella (Ének-tanszak III. o.) Tanár: özv. Zivuska Ferenczné. — 3. Jensen A. Vándorképekből a vig vándor. Előadják: Békési Anna (Zongora-tanszak közép tf. III. o.) Tanár: W. Domanczyk Mária. — 4. Hubay J. 79. mű. Barcarolle. Wieniawski H. Kúriaviak—mazurka. Előadják: Weszprémy Andor (Hegedű-tanszak közép tf. III. o.) Tanár: Füredi (Friedmann) József. — 5. Foresi M. Brezze leggiere... Olasz népdal. Sztrojanovits J. Ninon dalmüből a bordal. Éneklő: Goldstein Jolán (Ének-tanszak III. o.) Tanár: özv. Zivuska Ferenczné. — 6. Beethoven. 10. mű. 1. sz. Sonata. Molto allegro e con brio. Előadják: Winkler Luiza (Zongora-tanszak közép tf. IV. o.) Tanár: Hites Lajos. — 7. Seitz F. 12. mű. Növendék verseny I. és II. tétel. Előadják: Darvas György (Hegedű-tanszak közép tf. III. o.) Tanár: Füredi (Friedmann) József. — 8. Braga G. Serenade. Ének — zongora s hegedű kísérettel. Éneklő: Szabó Margit (Ének-tanszak III. o.) Tanár: özv. Zivuska Ferenczné. — 9. Rubinstein. 44. mű. Románoz. Es dur. Moszkowszki M. 42. mű. Momento gioioso. Előadják: Márkus Irén (Zongora-tanszak közép tf. VI. o.) Tanár: W. Domanczyk Mária. — Kezdeté délelőtt 11 órakor.

— **A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete** f. hó 9-én (napi biztós Harsányi Gusztáv) 17-én (n. b. Konez Elek) 23-án (n. b. Márk Endre) és 30-án (n. b. Materny Lajos) pénztárvitást tart és ekkor már, valamint minden hétfőn s a hónapnak 2, 3 és 4-ik napjain, vagy ha e napok vasárnap vagy ünnep napra esnek, a

következő napon d. u. 5-6-ig a mult évről járó osztalékok is felvehető az egyesületnek gróf Dégenfeld-tér 2. sz. helyiségében, hol tagsági jelentkezés is szívesen fogadtatik, színházi utalványok válthatók, ruha beszerzése stb. eszközöltetik.

— **Huszártisztek lovagjátéka.** Mindenfelé nagy érdeklődés mutatkozik a vasárnap délutáni lovasjáték iránt, melyet a 2. honvédszázad és a 4. lovasdandártiszti iskola és tisztkara rendez a nyulási gyakorló téren. A rendezőbizottság a lovasjáték programját már elkészítette. Az érdekes program a következő:

I. **Legénységi caroussel.** II. **Dijlovaglás.** I. díj. Tiszteletdíj, adják a 2. h. huszár ezredbeli tisztek nejei; II. díj. adják Perczel tábornok; III. díj. tiszteletdíj, adják a tisztkar.

Nevezők: Lösch József alezredes — Janczi 7. é. p. h. lovas Ujfalu Gábor hadnagy. Nagy Miklós százados — Bimbó 8. é. p. h. Prónay Sándor főhadnagy — Véletlen 5. é. p. h. lovas tulajdonos. Prónay Sándor — Morgó 4. é. s. m. lov. Szemere Kálmán százados. Prónay Sándor főhadnagy — Cziczus 5. é. p. k. lovas Kaeskovits hadnagy. Kaeskovits Dezső hadnagy Renius p. h. Békéssy Béla hadnagy — Decsi 8. é. p. h. Stojkovits Antal hadnagy — Adar p. h. Ditróy Mór tiszth. — Csanád p. h. Körösty Géza hadnagy — Bede 6. é. p. h. Bay Bertalan főhadnagy — Ragon 7. é. sárga.

III. **Tiszti díjugratás.** I. díj. Tiszteletdíj, adják a 2. h. huszár ezredbeli tisztek nejei. II. díj. tiszteletdíj, adják Szösch alezredes. III. díj. Tiszteletdíj, adják a tisztkar. IV. díj. Tiszteletdíj, adják a tisztkar.

Nevezők: Szemere Kálmán százados Elvira s. k. Prónay Sándor főh. Helyes egérszürke k. Prónay Sándor főh. Morgó 4. é. s. m. Stahó József főh. Zóna p. h. Stojkovits Antal hadnagy Honet 5. é. p. k. Ghiczy Béla hadnagy Gyika p. k. Polónyi Gyula hadnagy Dolfi p. h. Lovász Dezső hadnagy Illatszer p. k. Rogulits Fedor hadnagy Izlam 6. é. s. k. Szathmáry Ervin hadnagy Indra p. k. Csiky Zoltán tiszth. Cordéla p. k. Gróf Waldeck Frigyes tiszth. Rozina s. k. Markovits István hadnagy Hazug p. k. Markovits István hadnagy Halász 6. é. p. k. Cseresznyés Zoltán hadnagy Irma p. k. Bay Bertalan főh. Ragou 7. é. s. h. Bay Bertalan Győztes 7. é. p. k. Buzás Elek hadnagy Contra 5. é. s. h. Buzás Elek hadnagy Turóczy 7. é. p. k. Jászay Miklós hadnagy Fergeg.

IV. **Jeu de Barre.** I. díj. Tiszteletdíj adják a tisztkar. II. díj. Tiszteletdíj adják a tisztkar.

Nevezők: I. csoport. Prónay Sándor főh. Helyes id. k. Kaeskovits Dezső hadn. Remusz p. h. Békéssy Béla hadnagy Teli-vér p. k.

II. csoport. Lovász Dezső hadnagy. Járőrvezető 6. é. p. k. Rogulits Fedor Fecske p. k. Ditróy Mór tiszth. Főnök p. h.

III. csoport. Polónyi Gyula hadnagy Hitves id. p. h. Szilassy Ferencz hadnagy Gyika id. p. k. Szathmáry Ervin Móríz id. p. h.

V. **Legénységi díjugratás.** I. díj 25 korona; II. díj 15 korona; III. díj 10 korona. A díjakat Debreczen városa adja.

VI. **Tiszti caroussel.**

A lovasjátékra jegyek Szentkirályi Tivadar üzletében válthatók.

— **Brandes Debreczenben.** A hirneves dán kritikus, mint egyik fővárosi lapban olvassuk, hosszabb ideig szándékozik Magyarországon tartózkodni s meglátogatja a vidék nagyobb városait s ezek között Debreczent. **Brandes készül Debreczenbe,** írja a tudósítás, s kétségtelen, hogy ott, különösen a derék ezvisek között lesz némely vendégszeretben része — és pedig nem tulságosan csendesen. Aztán jó majd a vélemény, a melynek persze nem kívánunk eléje vágni. Hogy a Brandes látogatása esemény lesz városunkban, a felől

tisztelt lapársunknak alkalma leend meggyőződést szerezni, de hogy ez a fogadtatás zajos lesz-e vagy csendes: azt megjósolni nem kívánjuk. Reméljük azonban a legjobb s mi sem kívánunk az eseményeknek elébe vágni akkor, midőn azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy talán sikerülni fog megtalálni a világhírű kritikus fogadásának a legconveniensebb módját, hogy ha majd jön a vélemény, el tudjuk viselni annak súlyát s ne kelljen pirulni barbárságunk miatt.

— **Lóavató gazdák figyelmébe.** Hogy a lótulajdonosok a törvényben kiszabott érzékeny büntetéstől megmenekülhessenek, azt tudatja velünk a katonai ügyosztály, miszerint még az elmaradt lovak még f. hó 7-én szombaton d. e. 9-12 ig, d. u. 3-5 ig a város istállójánál működő lóosztályozó és egészségügy bizottság elé felvezethetők.

— **Deák Ferencz arczképe.** A szabadelvű párt üléstermének díszét képezi az elnöki emelvény fölött elhelyezett Deák Ferenczet ábrázoló festmény. E képet Pállik Béla festőművész 1876 ban festette; azóta az idő vasfoga annyira megviselte, hogy az egész kép ugyszólván teljesen elmosódott s csak a fej látszik. A szabadelvűpárt elnöksége ezen érdekes ereklyét a nyári szünet alatt ugyancsak Pállik Bélával ki fogja javíttatni. Tudvalevőleg Deák Ferencznek ez a legjobban sikerült arczképe.

— **Uj gazdasági iskolák.** Darányi földmívelési miniszter Komáromban, Zilahon, Breznóbányán és Karczagon földművelőiskolát létesít. A komáromi iskola már tető alatt van. Zilahon, Breznóbányán az építkezéseket még a tavaszon megkezdik.

— **Uj ügyvéd.** Tervegy Tamás dr., az ügyvédi vizsgát sikeresen letette.

— **A Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete** debreczeni fiók-pénztárának választmánya e hó 1-én tartotta rendes havi ülését Lukács Antal elnökle alatt; a letárgyalt folyó ügyek közül kiemeltük a következőket: az egylet vagyona ez idő szerint 270,000 korona, tagjainak száma 11,000, a fiókok száma 42. Az egylet magas és nemes célja feltétlenül hódít a magyar munkások körében, a most kiadott évi jelentésében a központi választmány beszámol az 1899. esztendőben kifejtett munkájáról és az elért eredményről, s ebből kiviláglik az, hogy a fenti egylet az ország elsőrendű egyletei közé küzdötte fel magát, ugyancsak eljárnál, mint tagjainak számánál fogva. Az egylet fiókjainál a választmányok a rokkant- és nyugdíj tőke mellett „Özvegy és árva-alap” czímen a maga körében a helybeli fiók tagjai számára külön tőkét gyűjt, a melyből az özvegyek és árvák segélyeztetnek; így például temesvári, kaposvári, dognácskai, székesfehérvári, mohácsi fiókoknál 20 koronától 40 koronáig szavazott meg a választmány segélyt az özvegy és árva számára. Felhívjuk figyelmét minden egyes gyárosnak, kereskedőnek, földbirtokosnak, kisiparosnak és minden egyes munkásnak e humánus egyletre, az előbbieket azért, hogy világosan érthető szavakban értesítsék alkalmazottaikat az egylet létezéséről és a nyújtandó segélyről. Az utóbbiakat azért, hogy gondoskodjanak jövőjükéről, mert sok szegény munkás öregségére vagy rokkantsága esetére a koldusbottól menekül meg azon a néhány fillér árán, melyet hetenként befizet. — Bővebb felvilágosítás kapható: Németh András ur „Debreczen városához” címzett vendéglőjében minden vasárnap d. e. 9-12-ig és minden hó 1-én este 7-9 óráig a mikor a tagok felvétele és a tagsági illetékek befizetése is történik. Egyletünkre felhívjuk a nemes emberbarátok és a takarékpénztarak becses jóakaró figyelmét. Legközelebbi választmányi ülés 1900. május 6.

— **Figyelmeztetésül.** A helyi vasut vasárnap, tekintettel az akkor tartandó lovasjátékra, délutáni 1 és 2 óra között a Bikaszállótól két külön mozdonyvonatot indít a lovasjátékon résztvenni akarók kényelmére,

— **Meghívó.** Csütörtökön, április 5-én esti 6 órakor Budapesten az ut-, vasut és hidépítési szakosztály ülésén Kugler Mihály Páris egészségügyi viszonyait ismerteti, tekintettel a kiállításra. Az elnökség.

— **Jeney Béla temetése.** Az élte tavaszán elhunyt ifjút, Jeney Szabó Bélát, tegnap délután helyezték örök nyugalomra a közönség óriási részvéte mellett. — A Batthány-utcai halottasház udvara zsufolásig megtelt jó barátaival, ösmerőseivel s pályatársaival. Eljött mindegyik, hogy elkísérje utolsó útjára. Az egyházi szertartást Könyves Tóth Kálmán lelkész végezte. Mélyen megható, könnyekig megindító gyászbeszéddel bucsúztatta el a sokat szenvedett ifjút. A sirnál Lovász János, az Első Takarékpénztár titkára, pályatársai nevében a következő beszédben bucsúztatta el az elhunytat:

„Kedves pályatársunk!

A kiknek oly kedves jó barátunk, annyira szeretett pályatársunk voltál, mi is elkísértünk utolsó utadra, hogy itt, e felasott sirgödörnél fájdalmas bucsút vegyünk tőled. Olyan rövid volt a te életed és olyan fárasztóan hosszú a te szenvedésed. Azzal a balsejtéssel dolgoztál mellettünk, a mi körünkben 10 éven át, hogy a munka édes gyümölcsét, a pihenést, te nem fogod élvezni, mert kitéradsz s idő előtt meg kell állni a gyalogösvényen, melynek virágai oly hamar hervadásnak hajtották fejeiket. A becsület munkában kerestél felejtést, de évről-évre, hónapról-hónapra sötétebb lett a sejtelen; már hitted, a mit addig félve gyanítottál, már biztosan tudtad, amit addig csak hinned kellett. És lelkedben mégis szüntelenül égett a vágy, sarkalt az ambíció, hogy abban a társadalmi állásban, melyet betöltöttél: tiszta, becsületes nevet vivj ki magadnak. Ezt a czéledat elérted, ime, a kik itt vagyunk, bizonyítani tudjuk. Szerettünk téged baráti érzélemmel, becsültünk kartársi tisztelettel s nyugodtan mondhatjuk: elismerést vívtál ki azoknál is, a kik előjáróid voltak.

Vágyódtál olykor az élet örömei után is és ifjuságod tüze sokszor lángra gyult, ha látad a tavaszt, a nyiló virágokat, melyek felett arany port hintett szét az élet tüze, a ragyogó napsugár. Ki csodálkozhatnék azon, ha lelkedet megbabonázta ez a varázs és véredet pezsgésbe hozta a csapongó virágillat s a rügyfakasztó enyhe szél?

Most is a tavaszt, a nyilást vártad. Itt van már, elérkezett, de te nem latsz belőle semmit. Elnémult minden. A kettészakadt élet fájdalmas visszhangjaként megrezdül szívünkben a vesztesség feletti bánatérzés; fáj nekünk az elválás, mert hisz oly őszinte, őszintelen volt a mindnyájunk barátsága tehozad. Nem fogunk elfelejteni. Sokkal mélyebben vagy szívünbe vésvé. És a bányszor szó esik majd rólad közöttünk, otthagyt irászatolod közelében — megakad ajkunkon a beszéd. Hallgatunk, töprengünk elmulasod felett és a hogy félve egymás szemébe nézünk, azt a gondolatot olvassuk onnan, hogy miért kellett néked oly hamar elszakadni tőlünk.

Majd kijövünk ehhez a sirhoz olykor-olykor, hogy egy-egy szál virágot elvívgyunk fejed felől és mindannyiszor elmondjuk fejfádnak azt a bucsusztót, amelylyel most magadra hagyunk: Nyugodjál békében kedves pályatársunk! Isten veled!”

Az elhunyt ravatalát a következő diszes koszoruk borították:

Nyugodj békében — Isten veled. Dr. Varga Kálmán — részvétem jeléül. Felejthetetlen jó öcsémnek — Bella és Béla. Drága jó fiának — Málí mamád. Isten veled, barátid — Miska, Miklós, Józsi, Gyula, Jóska, Muki, Lajos, Zsiga. Szeretett tagtársának a billiard-kör. Kedves barátunknak — dr. Fráter Imre és Irén. Szeretett barátja Károly — kedves kis komájának. Szeretett pályatársunknak — a Debreczeni Első Takarékpénztár tisztviselői. Részvétünk jeléül — Szepesi család. Szerető jó barátunk — Komlóssy Miklós. Érdemes tisztviselőjének — a Debreczeni Első Takarékpénztár.

— **Támadások Kiss József ellen.** Nemrég a Nemzeti Iskola indulatos támadást intézett Kiss József, az ismert költő, A Hét című politikai hetilap szerkesztője ellen, abból az alkalomból, hogy a közoktatásügyi kormány iskolai könyvajándékul 400 példányt vásárolt s osztott szét Kiss József verseiből. Most a Protestáns Egyházi és Iskolai Lap legújabb száma megemlékezik erről a támadásról és kiemeli, hogy Kiss József versei nemhogy épülésére nem szolgálhatnak a serdülő ifjuságnak, sőt azt egyenesen meg-

fertőztetik érzéseiben és gondolkozásában frivolitásukkal, a modern realizmus erkölcsi bukottainak magasztalásával, a buja nemi szerelem dicsőítésével. Azután így folytatja a heveskedést a Protestáns Egyházi és Iskolai Lap: „Valóban utálattal olvastuk el e szemelvényeket s a cikk írója s a N. I. szerkesztőjével együtt mi is a leghatározottabban felemeljük tiltakozó szavunkat az ellen, hogy az ilyen erkölcselenséget lehelő munka jutalomkönyvül adassék. Sőt mi még tovább megyünk! Mi az ellen is tiltakozunk, hogy az iskolai könyvtáraknak osztassék ki pusztán a tanítók és tanárok használatára. Nemcsak a gyermekeket kell védeni az ily fajta könyvek által való erkölcsi megmetyelvezéstől, hanem azokat is, akik a gyermekek tanítói és erkölcsi irányítói kell, hogy legyenek. Kiss József erkölcselenséget és undorító verseit ám olvassák azok, akiknek erkölcsileg megmetyellett lelke azokban gyönyörködik; de előttük az iskolák kapuinak zárva kell maradniok!

— **A lelkesbeiktatás.** A Biharvármegyében levő s a nagyszalontai ev. ref. egyházmegyéhez tartozó *fenesi* ev. ref. egyház ujonnan választott lelkésze, *Nagy Márton*, *fenesi* születésű ifjú s a debreczeni ev. ref. főiskola egykori jeles növendéke e hó 8-án, virágvasárnapon iktattatik be hivatalába.

— **Hirtelen halál.** Ma reggel fél 8 órakor *Tóth János* 21 éves kovács-tanonezot Hatvan-uteza 52. sz. alatti lakásán halva találták. A rendőrség a halál megállapításának okából beszállította a kórházba, hol felboncolják.

— **Arcképleleplezés.** Abonyi Lajosnak, a két év előtt elhunyt jeles regény és színműírónak olajfestményarcképét, melyet *Tury Gyula* festőművésznünk festett, e hó 7-én leplezik le Abonyban, a kaszinó helyiségében. A kaszinó, melynek a költő hosszabb ideig elnöke volt, ily módon akarja a költő emlékét megőrizni. Az ünnepélyre a fővárosból többen lerándulnak, többek között *Gullner Gyula* is, a kerület orsz. képviselője, aki ünnepi beszédet mond. Lejönnek még *Ágai Adolf*, *Tury Gyula* és mások. Az ünnepély rendezésén *Teszary László* főszolgabíró, a kaszinó mostani elnöke buzgólkodik.

— **Az ó-becsei méregkeverő.** *Bálint Mihályné*, szül. *Karácsonyi Vera* bűnyűgyében, aki a férjét megmérgezte, a vizsgálat — mint tudósítónk írja — meglepő részleteket derített ki. *Bálintné* már a múlt év őszén megmérgezte egyszer az urát, akitől szabadulni szeretett volna, még pedig szeresikával, de a férj ekkor meggyógyult. A múlt hó 23-án egy cigányasszonnyal állított össze a hatásosabb mérget, rézgálicz, maróhigany és körisbogár-keverékből. A gonosz asszony úgy járt el, hogy az urának előbb körisbogárport öntött a pálinkájába s mikor ettől beteg lett, orvost hívott. Az orvos porokat rendelt s az asszony ezeket a porokat összekeverte a cigányasszony által készített méreggel és úgy adogatta be a férjének. Ettől aztán *Bálint Mihály* örökre meggyógyult. Mikor a hatóságok a gyanus haláleset miatt a holttest felboncolását rendelték el, *Bálintné* megijedt, elment dr. *Weinberger* és dr. *Szászi* orvosokhoz s azoknak ötven ötven forintot ígért, ha a bajból kirántják. Ezzel aztán végkép leplezte magát. Az újvidéki törvényszék vizsgálóbírája, *Rebák Ferencz*, nyomban letartóztatta a gonosz asszonyt, aki nemsokára be is vallotta a bűnét. Más mentséget nem tudott felhozni, csak azt, hogy rágalmazták őt azok, akik azt állítják, hogy a szeretője kedvéért pusztította el az urát.

— **Elhunyt polgár.** *Polgár Bögös András* élete 85-ik, boldog házasságának 59-ik évében, f. hó 3-án d. u. 3 órakor elhunyt. *Porrészei* f. hó 5-én délután 3 órakor fognak *Vigkedvü Mihály* (Cser)-uteza 12. szám alatti lakásáról, a *Kossuth* utcai ev. ref. templomban tartandó rövid ima után, a czepléd-utcai temetőben örök nyugalomra letétni.

— **Zsirral leforrázott esendőr.** *Budaörs*ről táviratozza tudósítónk: A *budaörsi* m. kir. esendőrőrsnél szolgálatban levő *Jánk Leon* erdélyi származású esendőr már ré-

gebbi idő óta bizalmas viszonyt folytatott szakácsnéjával, a 35 éves *Sárkány Mária*-val, aki nagykarolyi születésű. Viszonyáról a többi esendőrök semmit sem tudtak és a viszony ki sem derül, ha időközben *Jánk* más nőnek nem kezd udvarolni. Ez okozta vesztét. A féltékeny szakácsné ugyanis ma reggel 5 órakor egy serpenyő forró zsirral az ágyban fekvő *Jánkhöz* rohant és a sustorgó forró zsirt az arcába öntötte. A szerencsétlen esendőr arca valósággal pecsenyévé sült, bőre teljesen levált és a szemvilágát örökre elvesztette. A esendőrőrsparancsnok a megdöbbentő esetről távirati jelentést tett föllebbvalóihoz a vizsgálat megindítása végett. A szakácsné nyomban letartóztatták, de a megbánásnak legesekélyebb jelét sem mutatja.

— **Halálozás.** *Polgár László* *Andrásné*, szül. *Horváth Zsuzsanna* asszony folyó hó 4-én, reggeli fél 5 órakor, életének 57-ik, boldog házasságának 38 ik évében, 4 heti súlyos szenvedés után elhunyt. Földi részei folyó hó 6-án délután 3 órakor fognak a *Vendég-uteza* 42. számú háztól a nagytemplomban tartandó gyászima után a hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra tételni.

Gyilkos legények.

A pálinka, ez az észbutító ital, gyakran volt már okozója szomorú eseményeknek, melyek számai aztán a bíróság előtt nyertek megoldást.

A magyar ember csendes természetű, hidegvérű, ha józan; de mikor a részegítő italból táplálkozik, felébred benne a vadállat. Az ugynevezett magyar virtus működni kezd nála s büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekedetre kényszeríti.

Megemlékeztünk tegnapi lapunkban egy ily gyászos esetről. Elmondtuk, hogy legények mulattak Mikepéresen a koresmán, kik egyik legénypajtásukat bottal addig verték, míg holtan nem maradt a koresma földjén.

Az esetről tudósítónk most a következő adatokat közli velünk:

Mikepéresen a *Schwarz-féle* koresmában együtt mulattak április elsején a legények. Folyt a pálinka és a bor és az ivók kedve nemsokára a legmagasabb fokra emelkedett. Elérkezett a pillanat, mikor a legesekélyebb sértésért is a bot, vagy pedig a kés került elő.

Fekete József és *Kis Imre* nevű legények együtt mulattak és nem jó szemmel nézték, hogy az ő vetélytársuk, *Számi Ferencz* is ott mulat a koresmán. Csakhamar heves szóváltás tört ki közöttük, mely később tettelegességgé fajult.

Számi Ferencz egyedül lévén, nem akart a két legénnyel ujjhuzásig menni, hanem kilépett a koresmából. A két legény azonban bottal felfegyverkezve utána ment s az utcán ismét elkezdtek a harcot. *Kis Imre* a nála levő bottal első sorban is kenyeres pajtását, *Fekete Józsefet* ütötte fejbe s azután elszaladt. *Fekete* utána vetette magát, de az uteza egyik hajlójánál *Számi* állott elébe s a kezében lévő nagy doronggal kétszer fejbe vágta. Az ütéstől kábultan rogyott le *Fekete*, de csakhamar eszméletehez tért és hazavánszorgott szülei lakására.

Othon a szülei faggatni kezdték, hogy mi baja. De a legény nem szólt semmit. Lefeküdt az ágyba s másnap reggelre kilehelte lelkét.

A szomorú esetről értesített esendőrőrség értesítette a debreczeni vizsgálóbíróságot, honnan *Jeney Sándor* vizsgálóbírósegéd és dr. *Isó* törvényszéki orvos Mikepéresre utaztak és a boncolást megejtették.

A boncolásból kiderült, hogy *Fekete József* halálát a fején kapott ütés következtében beállott koponyarepedés okozta.

A gyilkos legényeket behozták az ügyészség fogházába s tegnap már mindkettőjüket ki is hallgatták.

A bűnös legények a bűnjelként szereplő botokat és dorongokat elégették s nem lehet megállapítani, hogy mily eszközzel történt az ütés.

Kihallgatás után szabadon bocsátották, mert az új bűnvádi eljárás értelmében vizsgálati fogságba való hagyásnak szüksége nem fegott fenn.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Hallgatás — nem arany.** Több jelentékeny orvos erősen megingatta azt az igazságot, hogy beszélni ezüst, hallgatni arany. Sőt épen ellenkezőleg, orvosi szempontból beszélni arany, hallgatni pedig minden egyéb, csak nem arany. Már a harminczas esztendőben hangoztatta de *Coidé* a nagy patológus, hogy hosszas, különösen akaratlan hallgatás végzetesen hathat az emésztő szervekre és a táplálkozás egész rendszerét megzavarhatja, továbbá époló károsan hathat a lélegző szervekre és végül sorvadást idézhet elő. Kevéssel azután *Forcaud* párisi tanár erősítette meg ezt a véleményét és gondos statisztika alapján kimutatta, hogy a czellás fogházakban a szivbaj nagy pusztításokat visz véghez és hatvan perzenttel súlyosítja a normális halandóság arányát. Dr. *Borel* tovább kutatott ezen az alapon s megállapította, hogy Franciaország fogházaiban a beszédtilalom behozatala óta (1839. május 10.) 6:20 perzentről hirtelen 9:95 perzentre emelkedett. Ugyanezekre a tapasztalatokra jutottak Angolországban és más országban.

* **Tánc-per.** Egy athéni békebíró, ám-bár már tisztos kora volt, táncolni akart tanulni. Egy táncmesterhez fordult, a ki megegyezett vele hamarosan. A leckeórák megkezdődtek. A békebíró előre lépett, hátra lépett, ide-oda ugrált, meghajolt és hasonló műveleteket végzett. De napok multak, hetek multak és az öreg ur csak nem tanulta meg a táncot, egyre kiesett a taktusból. A táncmester végre is elvesztette a türelmét, dühös lett és kijelentette, hogy az ő műve véget ért, ha a békebíró ur nem tud táncolni, tulajdonítsa magának. Az öreg ur fel volt háborodva és mikor fenyegetései nem használtak, bepörölte a táncmestert. Ez megnyerte a pert. A megokolás így szólt:

— Arra való tekintettel, hogy az egészséges ember, akinek semmi testi baja nincsen, nem alkalmatlan arra, hogy táncolni megtanuljon, a táncitanítót arra ítélték, hogy a leckeórákat tovább folytassa, amíg tanítványa táncolni tud.

* **Röntgen-szemüveg.** Röntgen ismeretes fölfedezése alapján igen nagy tudományos értékű találmányra jutott *Smith* fizikus, a filadelfiai egyetem tanára. *Smith*, a ki egyúttal kitűnő mechanikus is, olyan készüléket csinált, a melylyel sikerült bebizonyítani, hogy a napsugarban melegítő és világító sugarakon kívül intenzív X sugarak is vannak, különösen szétszórt vitágosság mellett. A készülékek ezer darab rendkívül finom, egy ezred-milliméternyi vastagságú *Mária-üveglapocskák*ból áll, a melyeket pókhálófinomságú szálak választanak egymástól. Az így készült lap rézgyűrűbe van foglalva, a melyet huszezer voltás elektromos áram jár át. A készülék a világító és melegítő sugarat föltartóztatja s csupán az X sugarakat bocsátja át. A készüléket egy izben fényképező gép elé tették s mozgó fövtélt készítették egy gyakorló huszárezredről. Az eredmény meglepő volt. Egy sereg esontvázat lehetett látni, melyek esontvázlovakon nyargaltak. Szemüveg alakjában is lehet készíteni ilyen készüléket. Ilyen szemüveggel aztán minden embert esontváznak látunk, átlátunk a tölgyfa-deszkán a embertársunk

zsebében megszámlálhatjuk a pénzt. Kísérletei közben Smith azt is fölfedezte, hogy minden test, a melynek hőmérséklete husz fokkal különbözik a levegő hőmérsékletétől, láthatatlan sugarakat vet, amelyek hasonlóak a Röntgen-féle sugarakhoz. — Ily módon könnyen végrehajtható a következő szép kísérlet. Rendkívül érzékeny fotografáló lemezt fekete papirosba és pergamentbe teszünk. Azután ráfektetjük a kezünket s föléje egy nagyon meleg vasalót, vagy jókora darab jeget teszünk. Nehány percz múlva a kéz csontváza rajta lesz a lemezen, a melyet azután a rendes módon kell tovább kezelni. Ha a kísérlet előtt kalium sulfuratum porával erősen bekenjük a kezünket, a hatás annál nagyobb lesz.

RÖPPENTYÜK.

* **Modera szobaleány.** Miért hagytad ott oly hirtelen az uraságot, a hol szolgáltál? — A házaspár oly jó egyetértésben élt egymással és ez oly unalmas és érdektelen volt.

* **Szavánál fogta.** Janesika, — szól az anya kis fiához, ki a levest nem akarja megenni — mennyire örülne sok szegény fiu, ha csak a felét is ehetné meg ennek a levesnek? — Janesika: én is.

* **Hasonlat.** A mézárós: No Kovács ur, az nem szép öntől, hogy megszűnt a vevőm lenni. Pedig jó húst mértem. — Kovács: Vegetáriánus lettem és nem eszem húst. — A mézárós: rossz szul teszi. A vegetáriánusok rossz véget érnek mind. Latja, ezek a borjak és bárányok is vegetáriánusok voltak . . .

* **Elszólta magát.** Háziasszony: Maga azt állítja, hogy ez a kanál nem az enyém? Nem látja, hogy bele van vésve: „Royal szaloda” . . . Ott kosztolt a férjem évek hosszú során.

* **Ez is titok.** Menyasszony (vőlegényéhez): Ah Edgar, oly szép ez! Titokban vagyunk eljegyezve és senki sem tud felőle . . . Valamennyi barátnémat majd megeszti e miatt az irigység.

* **Fonyogatás.** — Annyit mondok, kis csirkefogó, ha este még egyszer az ablakunk alatt látlak, feleségül veszed a lányomat!

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, április 4.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:		
Buza minőség	77	6.85 — 7.—
"	78	7.— — 7.25
"	79	7.20 — 7.30
"	80	7.25 — 7.40
Rozs	71/73	5.65 — 5.75
Árpa		5.30 — 5.35
" (jobb)		5.20 — 5.40
Zab		4.75 — 4.85
" prima		5.00 — 5.20
Tengeri		5.15 — 5.25
Köles		5.80 — 6.—
Napraforgó mag		4.50 — 4.60
Bükköny		7.25 — 7.75
Lóhere		65.— — 70.—
Luczerna		40.— — 42.—
Pogácsa napraforgó		4.70 — 4.20
" tökmag		5.10 — 5.50
Bab (fehér)		6.20 — 6.80

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Irta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

20.

Nagyon bágyadtnak látszott, de azért igen határozottan beszélt. Elmondta, hogy a fiatal ember, kivel jegyben jár, nem akar tovább várakozni és ő — olyan arc kifejezéssel, mely többet árult el pusztán sajuálkozásnál — kijelentette, hogy semmikép nem maradhat egy hónapnál tovább.

— Ah, esztelenség, — ez volt mrs. Mauton első nyilatkozata, — én nem bosszúthatlak el. Képtelenség arra csak gondolni is, mikor annyira meg vagyok elégedve veled. Azonkívül, mikor a komorna tisztét végezted körülöttem, elhatároztam, hogy megjavítom a bérédet. Soha sem kapok olyan szobalányt, a ki úgy megfelelően igényeimnek, mint te. Semmi esetre sem mehatsz.

Mrs. Mauton nagyon határozott hangon beszélt és igyekezett a dolgot úgy tüntetni fel, mintha ezzel már most teljesen be lenne fejezve. De hiába volt minden. A fiatal ember másként akarta és Hanson, bár nagyon sajnálta elhagyni urnóját, hajthatatlan maradt; és elvégre is mrs. Mautonnak meg kellett barátkozni avval a gondolattal, hogy takaros szobaleányát el fogja veszíteni.

Ez a kellemetlenség s a Markham-eset egyaránt sok szóbeszéd tárgya volt a branstreeti házban, egy hónappal utóbb, mikor az uj, ügyetlen szobalány odakerült; a lapok pedig tele voltak az ékszerrablás esetével.

Mikor mrs. Mauton először hallott erről, még inkább óhajtotta, bárcsak visszajönne Hanson. Valódi elégtétel lett volna rá nézve, ha épen ő vele beszélhetne volna meg az eset körülményeit. Irt is neki róla egy hosszú levelet Liverpoolba, azon czim alatt, melyet a lány, mint leendő otthonát és házaseletének kiszemelt fészket, megjelölt neki.

A rablást kétségbevonhatlanul oly egyén tervezte és követte el, ki jól ismerte az Abbeyt s a benne lakóknak és vendégeiknek szokásait. Feltűnő volt különösen az a vakmerőség, melylyel az egészet végbe vitték.

Lady Markham háztartásában az volt a szokás, hogy mikor a villásreggelit felszolgálták s az ebédlő minden szükségessé el volt látva: egy csengő ebédre hitta össze a cselédséget is, s a ház felső része egészen néptelen maradt. Az is hozzátartozott a lady Markham együgyű rendszeréhez, hogy semmi óvó intézkedést ne tegyenek esetleges tolvajok ellen, hogy ebből azt következessék, hogy a gyémántok biztos helyen vannak, a bankban.

Három nappal a bál előtt történt, hogy egynegyed háromkor a homlokzat felőli kapu csengője megszólalt. A komornyik, ki épen akkor ült le ebédelni s egy pulyka főszelvényével volt elfoglalva és közben élénk társalgást folytatott egy vendégkép itt levő komornával, úgy vélekedvén, hogy most nem jöhet látogató: egy inast küldött ki a kapuhoz. Ez a fiatal ember fel is állott és kiment az előcsarnokba.

Egy férfi, kit utóbb mint középkorú, szürkés haju, uri embert irt le, ki szakállt és jó állású ruhákat viselt és orvosnak vagy ügyvédnek látszott: azt kérdezte tőle, nem lehetne-e neki lady Markhammal beszélni.

— Önagysága el van foglalva. Még nem végezte be a villásreggelit.
— De barátom, szól a kérdező, okvetlenül beszélnem kell vele. A wilchesteri bálról van szó. Tévedés történt az általa kívánt jegyek megrendelésekor. Kérdezze meg tőle, nem fogadhatna-e néhány pillanatra; sokáig úgy se tartóztatom. Nagyon kellemetlen dolog lenne, ha, mikor a társaság már megérkezik a városban a báli helyiséghez, akkor derülne ki, hogy tévedés forog fenna a jegyek mennyiségére nézve.

— Megmondom ő nagyságának; — felelt az inas. — Nem tetszik addig is bejönni, uram?

— Köszönöm. Csak itt maradok, míg megtudom, hogy fogadhat-e most, vagy később kell visszajönnöm.

Az inas félig nyitva hagyta az ajtót; az idegen pedig dudolgatni kezdett és kinézetett a kertbe.

A rendőrség utólag azon föltevésnek adott helyet, hogy az inas távolléte alatt az ismeretlen látogatónak egy bűntársa osonhatott a házba.

Mikor az inas visszajött, az idegen, ki a báli meghívók ügyében járónak mondta magát, még akkor is ott állott, azon a ponton, a hol az inas hagyta. Sötét kabát volt rajta, magas gallérral és egy nagy kendő volt a nyaka köré kerítve. A fiatal ember mindezt jól szemügyre vette és történetesen meg is említette a legközelebbi pillanatokban a cselédszobában.

— Lady Markham a könyvtárban fogadja önt, uram.

Elkísérte az idegent a megnevezett helyiségbe, azután visszatért ebédjéhez. Alig

ült le és beszélt el, hogy az ismeretlen miért jött, újra esőngetés hallatszott. A látogatás nem sokáig tartott.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, 1900. évi április hó 5 én

F. Csígházi Etel és Tóth Elek bucsufelléptéül

Folt, a mely tisztit.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Echegaray Jossé. Spanyolból fordította: Patthy Károly.

SZEMÉLYEK:

Concepcion . . .	F. Csígházy	Eurique . . .	T. Halmi M.
Fernandó . . .	Szacsavay S.	Don Justo . . .	Fenyéri M.
Matilde . . .	Fái F.	Don Lorenzo . .	Bartha I.

Színházi műsor.

Pénteken, április 6-án 156. szám „C” — *Atroubadour*: Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzette: Verdi.

Szombaton, április 7-én bérlet 157. szám „A” — másodszor *A troubadour*.

Vasárnap, április 8-án két előadás; délután 3 órakor fél helyárrakkal: *A bibliás asszony* Operette 3 felvonásban: este 7 és fél órakor: bérletszűnetben, Fenyéri M. r., Ferenczy József és Püspöky Imre bucsufelléptéül: *A vén bakancsos és fia a huszár* Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Kubik Emil és Oláh József urak közt 1900. márczius hó 31-én felmerült becsületbeli ügy a lovagiasság szabályai szerint elintéztést nyert.

Debreczen, 1900. apr. 5.

Oláh József ur
megbízottjai:

Kubik Emil ur
megbízottjai:

ifj. Dávid Jakab sk.
Könes Antal sk.

ifj. Gasperek Antal sk.
Szilvássy Jenő sk.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

(Eredetiből magyarra fordítva.)

Tek. **Wilhelm Ferencz** gyógyszerész urnak

Neunkirchen. Alsó Ausztria.

New-York 18/V. 98.

Jó uram!

1895. november 12-én oly foku rheumatismust kaptam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam volna. Test-súlyom 175 lbs-ről 130 lbs-re ment vissza, jelül ama borzasztó fájdalmaknak, melyeken évente átmentem. Kipróbáltam mindenféle gyógymódot, amit valaki csak valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a villamos török fürdőig, de azért annyira nem érzém magam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem akart többé tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam cseppet sem segíteni. Idők multával találkoztam egy barátommal, ki figyelmeztetett engem a **Wilhelm-féle csusz és köszvényellenes vértisztító theájára** mint ami csalhatatlan szer a rheuma ellen. Én elmondtam neki, hogy mennyi mindent megpróbáltam már s kevésbé bizom ezen theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban, hogy én önnök írjak s hogy éreztem hogy van még ami engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentő szer létezik. Nem tudom szavakban kifejezni ama rettenetes kinokat, melyeket a legutolsó 3 évben átéltem. De most ez nem háborogt többé engem s ezen pillanatban úgy érzem magam, mint aki újjászületett s nem tudok a világnak nagyobb kincsét a **Wilhelm-féle csusz és köszvényellenes vértisztító theánál**. Kérem önt uram, legyen szives a Wilhelm-féle csusz és köszvényellenes theából nekem 12 csomaggal küldeni. Önnök a legfőbb egészséget s hosszú életet kívánva vagyok őszinte tisztelője **Gordon M. József** 179. orchard st. New-York. Egyesült-Államok. Kapható minden gyógyszerertárban. Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerésznél.

Hüse János

Debreczen, Bocskay-tér 2. sz.

Ajánlja a n. é. közönség és vendéglősök, kosztadók figyelmébe a **husvétii ünnepekre**

hentes-árucikkjeit

u. m. debreczeni füstölt, páczolt és páczolatlan **sonkát**, friss, füstölt és száraz **kelbászt**, füstölt **császár-hust**, kolozsvári füstölt **karmanadlit**, mindennemű **füstölt husokat**, friss **olvasztott zsirt** és zsirnak való **szalonnát**, naponta friss **sertéshust a legjutányosabb árakon.**

Vidéki megrendeléseket elfogad és legpontosabban teljesít.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

A derecskei határban, a hajdu-bagosi utfélen, a derecskei vasuti állomáshoz és Derecske községhez $\frac{1}{4}$ óra járányira eső, néhai **Jakó Pál** ur hagyatékához tartozó 200 catastrális holdnyi területű, majd egészben szántóföldből álló tagbirtok, 14 holdnyi fordulóbeli föld, 2 darab 2 holdas **ítünő szőlő** és a községben levő 1 holdnál nagyobb területű, uri lakházzal ellátott **belső telek szabad kézből egészben vagy parcellázva eladó.** — Értekezhetni: **Jakó Gyula** kir. járásbírónál **Derecskén**, Közvetítés ki van zárva.

Naplók,
Főkönyvek,
Ténytárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejárati könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolesőbb beszerzési forrása

a **Csokonai-papirkereskedés**

Kossuth-utca 13.

Ugy a legszerényebb, mint a legdiszesebb menyasszonyi kelengyék, szoba-berendezések és diszítések kifogástalanul eszközöltetnek.

A legnagyobb választékban **BUTOROK** **legjutányosabb árban.**

Izléses és legszolidabb kivitelben kaphatók

KILLER EDE **DEBRECZEN, FÓPIACZ.**

butorgyáros,
cs. és kir. udvari szállítónál

LINOLEUM A LEGKITÜNŐBB

PUHA PADLÓRA, 3-FÉLE SZINÁRNYALATBAN.

Továbbá mindenféle olajba tört kész festékeket, lakkokat, gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvakat a legolesőbb árak mellett ajánl

Leidenfrost Gy. cég Debreczen.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvétetnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

KEIL-LAKK

(GLASUR)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 2 kor. 70 fil. — 1 kis palack ára 1 kor. 36 fil.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer képmény padló számára. 1 köcsög ára 1 k. 20 f.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fil.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók ablakdeszkák stb. újból való befestésére. 1 kis doboz ára 90 fil. — 1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fil.

Mindenkor kaphatók: **Szent-Királyi Tivadar** cégnél **Debreczenben.**